

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Kůchlerovou,
Ph.D., ve věci

žalobce: **A. S. N.**
zastoupen ustanovenou advokátkou Mgr. Nikolou Runštukovou
sídlem Československé armády 287/19, Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
odbor azylové a migrační politiky
Poštovní schránka 21/OM, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2025, č. j. OAM-1610/DS-D03-K10-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2025, č. j. OAM-1610/DS-D03-K10-2023, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Hradci Králové dne 30. 10. 2025 domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena

mezinárodní ochrana ve smyslu § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě a ve vyjádření žalovaného

2. Žalobce uvedl, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu. Žalobce prokázal, že v případě návratu do Íránu mu hrozí politicky motivované stíhání, věznění, a dokonce trest smrti. Žalovaný založil své rozhodnutí na formalistickém hodnocení dílčích aspektů, aniž by zohlednil individuální situaci žalobce. Rozhodnutí žalovaného neobstojí, neboť žalovaný nerespektoval princip materiální pravdy ve smyslu § 3 správního řádu, nesprávně hodnotil důkazy, nezohlednil individuální okolnosti žalobce a nevypořádal se s relevantními mezinárodními zprávami o situaci v Íránu.
3. Žalobce uváděl, že se v Íránu účastnil veřejných protivládních demonstrací a zveřejňoval na sociálních a veřejně dostupných sítích protivládní příspěvky. Po odjezdu do Evropy, který měl být původně jen turistickou cestou, žalobce kontaktoval jeho bratr s tím, že jej hledají vládní bezpečnostní složky a ať se do země původu nevrací. Vládní bezpečnostní složky opakovaně kontaktovali jeho bratra, toho vyslýchali a udělali razii v domě jeho matky. Proti žalobci mělo být zahájeno i trestní řízení pro jeho účast na protivládních aktivitách. Tato tvrzení žalobce žalovaný chybně považoval za účelová a nezohlednil individuální situaci žalobce. Tato svá tvrzení žalobce konkrétněji rozvedl v doplnění žaloby, kterou sepsal po té, co mu byla ustanovena zástupkyně z řad advokátů.
4. Žalovaný považoval žalobu žalobce za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Odkázal na obsah svého rozhodnutí a podstatné části z něj zopakoval. Poukazoval na rozpory ve výpovědích žalobce, které jsou velmi podrobně popsány v jeho rozhodnutí. Žalovaný považoval azylový příběh žalobce za účelový a smyšlený.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud se zabýval aktuální situací v zemi původu žalobce a nehledě na jeho žalobní tvrzení s ohledem na nutnost ex nunc posouzení shledal žalobu důvodnou.
6. Z judikatury správních soudů jednoznačně plyne, že jedním z důvodů k prolomení zásady koncentrace řízení je aplikace čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice. Podle něj členské státy EU musí zajistit, aby měl žadatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany k dispozici účinný opravný prostředek, jehož podstatou je alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně posouzení jak skutkové, tak právní stránky věci, které je úplné a ex nunc (tj. podle stavu ke dni rozhodnutí soudu). Podle čl. 52 odst. 1 procedurální směrnice se povinnost zajistit účinný opravný prostředek ve smyslu čl. 46 odst. 3 této směrnice vztahuje na žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané po 20. 7. 2015. S ohledem na včasné neprovedení čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice do vnitrostátního právního řádu má toto ustanovení přímý účinek, jedná-li se o žádost o mezinárodní ochranu podanou po rozhodném datu (rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30 a ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35). Právě krajský soud je v tomto případě soudem, který má povinnost zajistit úplné a ex nunc posouzení opravného prostředku podaného proti rozhodnutí žalovaného.
7. V rámci soudního řízení lze při aplikaci čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice uplatňovat pouze takové nové skutečnosti, které žadatel o udělení mezinárodní ochrany buď nemohl bez svého zavinění uvést již v řízení před správním orgánem, anebo k jejich neuvedení měl ospravedlnitelný důvod (nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16).

8. V tomto případě není pochyb o tom, že současný válečný konflikt v Íránu představuje novou skutečnost, kterou žalobce nemohl uplatnit ve správním řízení. Soud i přesto musel k aktuální situaci v Íránu přihlédnout z vlastní iniciativy, bez ohledu na dispoziční zásadu, která se ve správním soudnictví obvykle uplatní. Nejvyšší správní soud již připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž soudy ve správním soudnictví budou muset přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu. Za takovou specifickou situaci Nejvyšší správní soud označil například vypuknutí válečného konfliktu na území celé země původu žadatele o mezinárodní ochranu (rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, bod 22 in fine). Soud shledal, že současná situace v Íránu představuje právě takovou situaci, kterou musí při rozhodování v dané věci zohlednit.
9. Dle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 -46: „je třeba pod úhlem mezinárodněprávní zásady ‚non-refoulement‘ vykládat tak, že stanoví závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a to např. tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma hrozila.“ V projednávané věci je konkrétně třeba zohlednit, že v zemi původu žalobce došlo po vydání rozhodnutí k významné změně poměrů, kdy v zemi probíhá válečný konflikt, přičemž tato skutečnost je nesporná a obecně známá. Za aktuální situace v Íránu by mohl být návrat žalobce do Íránu v rozporu se zásadou non-refoulement.
10. Aktuálně na velké části území Íránu vypukl dne 28. 2. 2026 mezinárodní ozbrojený konflikt. Spojené státy americké a Izrael zahájily rozsáhlé údery proti Íránu s cílem svrhnout tamní režim, přičemž dochází ke vzájemnému ostřelování. Krajský soud má za to, že konflikt v Íránu představuje skutečnost obecně známou, kterou není třeba dokazovat při jednání. Za této situace napadené rozhodnutí neobstojí a musí být zrušeno, přičemž skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé doplnění (viz § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.).
11. Žalovaný bude v dalším řízení povinen žádost žalobce meritorně posoudit ve vztahu ke všem případným formám mezinárodní ochrany. Žalovaný v dalším řízení zejména posoudí, zda s ohledem na aktuální situaci v zemi původu může mít žalobce odůvodněný strach z pronásledování, případně zda mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, a to především (ale nejen) z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
12. Krajský soud ve věci i původně nařizoval jednání. Bylo to však v době, kdy v Íránu nebyl válečný konflikt. S ohledem na nastalou situaci jednání zrušil, aby nedocházelo ke zvyšování nákladů soudního řízení. Ve věci byla ustanovena zástupkyně žalobce a tlumočnick, o jejichž nákladech a hotových výdajích bude rozhodnuto samostatnými usneseními.

IV. Závěr a náklady řízení

13. S ohledem na výše uvedené soud zrušil napadené rozhodnutí bez nařízení jednání podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovaného v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s.ř.s.)

14. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce byl ve věci úspěšný, avšak v řízení náhradu účelně vynaložených nákladů nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 23. března 2026

JUDr. Martina Kůchlerová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně